

Vår ref. (saksnr.):
22/724

Saksbehandler:
Jakob Jones, Kristin Falck

Dato: 15.03.2024

Vedtak om tilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier i Oslo (mediestøtte) for 2023

I byrådets vedtatte budsjett for 2023 (byrådets sak 02/23) ble det satt av 3,5 millioner til mediestøtte i Oslo. Formålet med tilskuddsordningen er å bedre dekningen av lokalaviser for Oslo by og bydelene. Mediestøtten skal bidra til en sterkere Oslo-offentlighet ved å stimulere til et mangfold av lokale nyhets- og aktualitetsmedier med høy kvalitet og uavhengig journalistikk. Som følge av forsinkelser i saksbehandlingen ble avsetningen for 2023 overført til 2024 til fordeling. Det er satt av kr 3,5 millioner til tilsvarende formål for 2024 med søknadsfrist 1. april 2024. I dette vedtaket behandles 3 søknader om mediestøtte for 2023, mens behandlingen av resterende 5 søknader for 2023 utsettes til et senere vedtak.

Oversikten nedenfor viser budsjettrammen for 2023 og gjenstående ramme til senere fordeling:

Avsetning og tildeling 2023	kr
Avsetning – mediestøtte i Oslo	3 500 000
Administrasjon	- 50 000
Tildeles i dette vedtaket	- 985 714
Gjenstår til videre fordeling	2 464 286

Søknadsbehandling og vedtakskompetanse

Forskrift om tildeling av tilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier i Oslo kommune ble fastsatt av Oslo bystyre 26. februar 2020 med hjemmel i lov 22. juni 2018 nr. 83 om

kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 5-3 annet ledd. Søknadsfristen for 2023 var 3. april 2023.

Ifølge forskriftens § 8 er det direktøren for Kulturretaten som fatter vedtak om tilskudd. Før det treffes vedtak om tilskudd skal det innhentes en rådgivende uttalelse fra fagrådet for tilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier i Oslo kommune. Kulturretaten fungerer som rådets sekretariat.

Totalt 8 søknader ble sendt inn til behandling i 2023. Grunnet forsinkelser i oppnevningen av nevnte fagutvalg ble søknadsbehandlingen flyttet til høsten 2023. Oppnevningen av fagutvalget ble endelig vedtatt i byrådets sak 20/23 av 30. august 2023, og oversendt Kulturretaten 8. september 2023. I den påfølgende søknadsbehandlingen ble Kulturretaten oppmerksom på et forhold knyttet til bagatellmessig støtte som medførte at tildelingen av støtten ble ytterligere forsinket, da det var nødvendig med juridiske avklaringer. Nærmere bestemt gjaldt dette det forhold at Amedia AS nå eier majoriteten av aksjer i fem av lokalavisene som tidligere har fått tildelt midler over ordningen, og som også var blant søkerne for tilskudd i 2023. Kulturretaten tolker regelverket til at det ikke er lovlig grunnlag for å tildele støtte som samlet overstiger 200 000 euro (grensen for «bagatellmessig støtte»), hvilket blir tilfellet for de fem lokalavisene under ett.

For å få tildelt tilskuddsmidler til søkerne som ikke er omfattet av nevnte problemstilling, behandles 3 av søknadene i dette vedtaket. Behandlingen av de 5 resterende søknadene vil bli behandlet senere når de rettslige spørsmålene er avklart. Den forholdsmessige andelen av tilskuddspotten til disse 5 for 2023 holdes tilbake til senere vedtak, i påvente av endelig avklaring i saken.

Fagrådets sammensetning

Byrådsavdelingen for kultur, idrett og frivillighet oppnevner fagrådet. Fagrådet består av tre medlemmer. Ett medlem med vara skal være tilknyttet et relevant fagmiljø ved en akademisk institusjon i Oslo, f.eks. juss eller medievitenskap. De to øvrige medlemmene med vara skal representere mediebransjen etter forslag fra hhv. Landslaget for lokalaviser og Mediebedriftenes Landsforening. Utvalget for mediestøtte i 2023 har bestått av følgende medlemmer:

Arne Krumsvik, professor ved Høyskolen Kristiania, rådsleder (fratrådt). Ragnhild Kristine Olsen (vara) kunne ikke delta i møtet.

Fred C. Gjestad, redaktør og daglig leder for lokalavisen Raumnes, rådsmedlem
Siri Skaalmo, daglig leder for Institutt for journalistikk, rådsmedlem.

Generelle kriterier for tilskudd

Iht. forskriftens § 4 kan det gis tilskudd til utgivere av tekstbaserte nyhets- og aktualitetsmedier som:

- a. har som hovedformål å drive journalistisk produksjon og formidling av nyheter, aktualitetsstoff og samfunnsdebatt til allmennheten
- b. inneholder et bredt tilbud av nyhets-, aktualitets- og debattstoff fra ulike samfunnsområder, som i hovedsak er egenprodusert og i hovedsak dekker lokale forhold i Oslo,
- c. har en ansvarlig redaktør med status som svarer til bestemmelsene i Redaktørplakaten og er tilknyttet Norsk Presseforbund gjennom en av deres grunnorganisasjoner,
- d. har Oslo kommune som utgiversted, dvs. hvor mediet har sin hovedredaksjon. Det kan i særlige tilfeller gis tilskudd til medier som ikke har utgiversted innenfor kommunens grenser, så lenge det redaksjonelle innholdet i hovedsak omhandler lokale forhold i Oslo.

Tilskudd gis ikke til:

- a. medier som i hovedsak inneholder annonser,
- b. medier som i hovedsak inneholder stoff om ett eller noen få samfunnsområder, eller som i hovedsak inneholder stoff vinklet ut fra en spesiell faglig, politisk, ideologisk, religiøs eller etnisk bakgrunn,
- c. medier som i hovedsak er rettet mot medlemmer eller ansatte i bestemte organisasjoner, foreninger eller selskap.

Tilskudd kan gis til abonnementsbaserte medier, løssalgsmidier og medier som distribueres gratis til husstandene så lenge øvrige vilkår er oppfylt. Ordningen likestiller medier som publiseres digitalt og på papir. Tilskudd kan bare gis til trykte medier som utkommer med en ny utgave minst hver 14. dag, eller til digitale medier som oppdateres løpende.

Kriteriene ovenfor må ha vært oppfylt i minst ett kalenderår før tilskudd kan innvilges.

Oslo kommunes mediestøtte og forholdet til EØS-regelverket

Oslo kommunes tilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier i Oslo er ikke notifisert og godkjent av EFTAs Overvåkingsorgan (ESA), som er ansvarlig for å overvåke at norske

myndigheter overholder EØS-avtalens regler om offentlig støtte. Det er derfor uavklart hvorvidt Oslo kommunes mediestøtte omfattes av EØS-avtalens bestemmelser om offentlig støtte og hvorvidt støtten som gis over tilskuddsordningen anses å kunne virke konkurransevridende og påvirke samhandelen mellom EØS-landene.

EU-kommisjonen har imidlertid vedtatt at forbudet mot offentlig støtte ikke får anvendelse på støttebeløp opp til 200 000 euro fordelt over tre regnskapsår, såkalt bagatellmessig støtte. Dersom tilskuddene som er gitt til de enkelte nyhets- og aktualitetsmedier de tre siste årene samlet ikke overskrider grensen for bagatellmessig støtte, vil de dermed ikke være i strid med EØS-regelverket. Følgende oversikt viser at ingen av tilskuddsmottakerne vil ha mottatt tilskudd de siste tre årene (medregnet årets tilskudd) som overskrider 200 000 euro eller rundt 2,1 mill. norske kroner:

Publikasjon	2021(i kr)	2022 (i kr)	2023 (i kr)	Totalt (i kr)
Akers Avis Groruddalen	495 000	421 428	492 857	1 409 285
VårtOslo	495 000	421 428	492 857	1 409 285
Norsk Kunstårbok 2023	0	0	0	0

Vedtak om tilskudd – oppsummering

Avsetningen på 3,5 mill. skal fordeles likt mellom søkere som er innvilget tilskudd, jf. forskriftens § 7. Det er videre satt av kr 50 000 til kunngjøring av søknadsfristen, administrasjon og utvalgshonorarer, utgifter som iht. § 5 skal tas fra avsetningen. Det gjenstår da kr 3 450 000 til fordeling i årets tildelingsrunde. Som nevnt i tidligere avsnitt fordeles samlet kr 958 714 til 2 kvalifiserte søkere. De resterende midlene vil bli fordelt i et senere vedtak.

Etter en samlet vurdering ut fra kriteriene i forskriften §§ 1 og 4, gis følgende nyhets- og aktualitetsmedier i Oslo tilskudd for 2023:

Publikasjon	Søker	Tilsagn (i kr)
Akers Avis Groruddalen	Akers Avis Groruddalen AS	492 857

VårtOslo	VårtOslo AS	492 857
Norsk Kunstårbok 2023	Stiftelsen Norsk kunstårbok	Avslag
Totalt		958 714

Behandlingen av følgende søknader utsettes til nødvendige juridiske avklaring er på plass vinteren/våren 2024:

Publikasjon	Søker	Foreløpig vedtak
Akersposten	Akersposten Media AS	Behandling av søknaden utsettes.
Avisa Oslo	Avisa Oslo AS	Behandling av søknaden utsettes.
Nordre Aker Budstikke	Lokalmedia AS	Behandling av søknaden utsettes.
Nordstrands blad	Nordstrands blad AS	Behandling av søknaden utsettes.
Sagene Avis	Lokalmedia AS	Behandling av søknaden utsettes.

Saksfremstilling av søknader til behandling

AKERS AVIS GRORUDDALEN

Søker: Akers Avis Groruddalen AS

Om publikasjonen: Akers Avis Groruddalen ble etablert i 1928. Redaktør siden 2023 har vært Hjalmar Kielland jr. Avisen dekker Oslos nordøstlige bydeler.

Eieform: Akers Avis Groruddalen AS er et selvstendig aksjeselskap med kontoradresse og utgiversted i Oslo.

Utgivelsesfrekvens: Avisen utgis to dager i uken, onsdag- og fredag morgen.

Opplagstall/lesertall: Opplagstall for 2022 var 8 713. Avisen har også satset på nettbasert innhold, nær-tv og -radio under fellesparaplyen «Groruddalen».

Oslo-relatert innhold: Ifølge søker har alt innhold fokus på Oslo.

Planer for 2023: Akers Avis Groruddalen jobber for tiden med flere digitale prosjekter, herunder med å videreutvikle nettavisen www.groruddalen.no. Avisa har knyttet til seg ressurser som jobber digitalt, både journalistisk og innenfor salg og marked – både for www.groruddalen.no og avisens sosiale mediekkanaler – i tillegg til papiravisen. Ellers samarbeider Akers Avis Groruddalen med Amedia om trykkeritjenester, distribusjon og annonsesamkjøring.

Vurdering: Avisen har som hovedformål å drive journalistisk produksjon og formidling av nyheter og inneholder et bredt nyhetstilbud som i hovedsak er egenprodusert med lokalt fokus. Avisen følger redaktørplakaten og utgis i Oslo i trykt form hyppigere enn hver 14. dag.

Innstilling: Etter en samlet vurdering iht. kriteriene i forskriftens § 4, samt formålet i § 1, oppfyller Akers Avis Groruddalen kriteriene for mediestøtte. Avisen tildeles et tilskudd på kr 492 857. Tilskuddet bevilges som bagatellmessig støtte.

NORSK KUNSTÅRBOK 2023

Søker: Stiftelsen Norsk Kunstårbok

Om publikasjonen: Norsk Kunstårbok er den eneste årlige utgivelsen om norsk kunstliv. Gjennom spesialbestilte artikler, kunstanmeldelser og presentasjoner av utvalgte kunstnere og utstillinger gir den et bredt bilde av norsk samtidskunst. Boken utgis av stiftelsen Norsk kunstårbok i samarbeid med Uten Tittel. Norsk kunstårbok ble første gang utgitt i 1992.

Eieform: Utgivelsen gis ut av Stiftelsen Norsk Kunstårbok.

Utgivelsesfrekvens: Utgivelsen gis ut årlig.

Opplagstall/lesertall: Opplaget er i 2022 800 eksemplarer.

Oslo-relatert innhold: Grace Tabea Tenga skriver om Skeivt kulturår i Oslo. Sarah Lookofsky om Nasjonalmuseets åpningsutstilling. Sigurd Tenningen bruker Nasjonalmuseet som eksempel på et publikumsinkluderende museum. I tillegg en satirisk tegneserie om Nasjonalmuseet.

Planer for 2023: Redaktør Christensen har invitert alle skribenter, og tekstene kommer inn i februar og mars. I samråd med Oslo-redaktør Marcus Bøhn og designer Ulf Carlsson legges det en detaljert produksjonsplan. Tekstene korrekturleses og oversettes. Billedmateriale hentes fra visningsrommene. Carlsson arbeider med design som løpende korrekturleses og evalueres av Christensen og Bøhn. Boken sendes til trykk i august/september og lanseres i oktober ved flere arrangementer spredt utover landet.

Vurdering: Iht. Forskrift om tilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier i Oslo § 4 a) er det et krav om at mediet «har som hovedformål å drive journalistisk produksjon og

formidling av nyheter, aktualitetsstoff og samfunnsdebatt til allmennheten». Norsk Kunstårbok vurderes til å være en årlig bokutgivelse, og ikke til å være et nyhets- og aktualitetsmedium. I henhold til de generelle føringene skal det videre kun gis tilskudd til trykte medier som utkommer med en ny utgave minst hver 14. dag, eller til digitale medier som oppdateres løpende. Samlet vurderes derfor Norsk kunstårbok til å ikke oppfylle kriteriene for å motta mediestøtte.

Innstilling: Etter en samlet vurdering ut fra kriteriene i forskriften §§ 1 og 4, oppfyller ikke Norsk Kunstårbok kriteriene for mediestøtte. Søknaden avslås.

VÅRTOSLO

Søker: VårtOslo AS

Om publikasjonen: VårtOslo er en nettavis som daglig publiserer nyheter, reportasjer og meningsinnlegg om Oslo. Redaktør er Vegard Velle.

Eieform: VårtOslo AS er et aksjeselskap med forretningskontor i Oslo.

Utgivelsesfrekvens: VårtOslo publiserer nyheter daglig.

Opplagstall/lesertall: Ifølge Google Analytics er VårtOslo tall for 2022 3.430.203 brukere og 7.787.494 visninger.

Oslo-relatert innhold: Ifølge søker er alt innhold Oslo og nærmiljøene i byen.

Planer for 2023: I 2023 har VårtOslo hatt planer om en fortsatt satsing på redaksjonell produksjon, ny satsing på podkaster, etablering av nyhetsbrev, og blant annet etablering av nye satsinger i annonseavdelingen.

Vurdering: Nettavisen har som hovedformål å drive journalistisk produksjon og formidling av nyheter og inneholder et bredt nyhetstilbud som i hovedsak er egenprodusert med lokalt fokus. Nettavisen følger redaktørplakaten, er basert i Oslo og oppdateres løpende.

Innstilling: Etter en samlet vurdering iht. kriteriene i forskriftens § 4, samt formålet i § 1, vurderes VårtOslo til å oppfylle kriteriene for mediestøtte. Avisen tildeles et tilskudd på kr 492 857. Tilskuddet bevilges som bagatellmessig støtte.

Vilkår for tilskudd

- Tilskuddet kan bare benyttes til produksjon og utgivelse av nyhets- og aktualitetsmedium. Tilskuddet skal benyttes i tråd med de beskrivelser som er oppgitt i søknaden.
- Søkere som er organisert som aksjeselskap kan ikke utdele utbytte på mer enn kr 100 000 samlet til alle aksjonærene det året tilskuddet gjelder for. For aksjeselskap som inngår i konserndannelser, skal konsernbidrag regnes som utbytte.

- Rapport og regnskap skal avlegges innen 1. juni 2023. Krav til rapport og regnskap skal følge regnskapsloven, bokføringsforskriften og de til enhver tid gjeldende overordnede regler for tilskuddsordninger i Oslo kommune, herunder instruks for utforming av tilskuddsordninger i kommunen og de bestemmelser som framgår av kommunens årlige økonomireglement.
- Dersom tildeling av tilskudd bygger på uriktige eller ufullstendige opplysninger fra søker, kan kommunen fatte vedtak om bortfall av tilskudd som ikke er utbetalt, og utbetalt tilskudd kan kreves tilbake. Det samme gjelder dersom tilskuddet, eller deler av det, ikke er nyttet etter forutsetningene, herunder at fastsatte vilkår ikke er oppfylt. Tilsvarende gjelder dersom tilskuddsmottaker ikke har levert regnskap og rapport innen fastsatt frist, eller når regnskapet ikke anses tilfredsstillende.
- Oslo kommune kan kreve innsyn og kontroll med bevilgede kommunale midler.
- Mottaker av tilskudd plikter å medvirke til slik kontroll, herunder å fremskaffe relevant og etterspurt dokumentasjon m.m.

Klageadgang

Vedtak etter retningslinjene er enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Vedtakene kan påklages til Oslo kommunes klagenemnd. Klagen skal sendes kommunen innen tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til søkere.

Som part i saken har du adgang til å se sakens dokumenter, jfr. forvaltningsloven §§ 18 og § 19.

Kulturetaten har plikt til å gi veiledning etter forvaltningsloven § 11.

Stein Slyngstad
direktør

Karianne Kampevold Sætre
avdelingsdirektør